

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE (FCI) (AISBL)

Place Albert 1er, 13, B - 6530 Thuin (Belgique) Tél : ++32.71.59.12.38 –

Fax : ++32.71.59.22.29, internet : www.fci.be

PRAVIDLA FCI PRO

TEST PŘIROZENÝCH VLOH OVČÁCKÉHO PSA

NATURAL HERDING APTITUDE TEST

"FCI-NHAT"

1. června 2023

Obsah

1. ÚVOD	3
2. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY	3
3. ORGANIZACE TESTU	3
4. PRŮBĚH TESTOVÁNÍ	4
4.1 PRVNÍ ČÁST: SOCIALIZACE	4
a) Kontakt s lidmi	4
b) Kontakt se psy	4
c) Citlivost ke zvukům	4
d) Vztah se psovodem	5
Překážka	5
Absence psovoda	5
Přivolání	5
4.2 DRUHÁ ČÁST: VLOHY OVČÁCKÉHO PSA	5
a) Příklad ke stádu	5
b) Kontakt se stádem	5
c) Zájem a iniciativa	6
5. HODNOCENÍ	6

1. ÚVOD

FCI Test přirozených vloh ovčáckého psa (NHAT) je mezinárodní test a slouží k ustanovení základních charakteristik, které mají všechna ovčácká plemena společně:

- zájem o stádo zvířat;
- ochota spolupracovat s psovodem;
- snaha kontrolovat pohyb stáda;
- přirozená snaha hledat pozici (balance point) naproti psovodovi k získání lepší kontroly nad stádem.

Instinkt ovčáckého psa je komplex dědičných charakteristik a schopností, které dělají psa užitečným při kontrole stáda zvířat. Je to stereotypní, nutkavé a přitom cílené chování ovčáckých psů, které není výsledkem učení nebo zkušenosti.

V omezených podmínkách tohoto testu mohou psi ukázat jen tyto základní rysy. Mělo by být bráno v úvahu, že pouze trénink a zkušenosti dovolí psovi čelit těžším tratím, ve kterých nejnadanější psi budou schopni ukázat jejich přirozené schopnosti v maximální výši.

2. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY

FCI Test přirozených vloh ovčáckého psa (NHAT) je otevřen pro ovčácká plemena psů (vyjmenována v PŘÍLOZE 1 Obecných pravidel pro organizaci mezinárodních FCI akcí pasení (NHAT–HWT–IHT)). Psi musejí být registrováni v plemenné knize nebo příloze plemenné knihy, která je uznávaná FCI. Minimální věk psa pro účast je 9 měsíců.

Psi mohou mít obojek. Stahovací, elektrické a ostnaté obojky jsou zakázány. Během testu pes nesmí mít náhubek.

Bylo by lepší, pokud by pes neměl na stádě zvířat žádný specifický trénink, nicméně základní trénink poslušnosti je oceňován (zastavení a přivolání).

FCI Test přirozených vloh ovčáckého psa (NHAT) musí být uznán všemi členy FCI a smluvními partnery.

Test může být užitečným nástrojem pro kluby jednotlivých plemen k zachování specifického chování ovčáckých plemen.

Výsledek musí být zapsán do bodovací karty psa nebo jakéhokoli rovnocenného dokumentu.

3. ORGANIZACE TESTU

Test může být pořádán klubem nebo skupinou pasení, která má povolení od Národní kynologické organizace (NKO), která musí být členem nebo smluvním partnerem FCI.

Test může být posouzen pouze kvalifikovanými rozhodčími v pasení, kteří musejí být uznáni NKO v jejich zemi, která je členem FCI.

Rozhodčí musí kontrolovat chování psa. Rozhodčí může kdykoli test zastavit.

Je zodpovědností rozhodčího ověřit identitu psa kontrolou tetování nebo čísla čipu před začátkem testu.

Organizační komise je zodpovědná za vhodný areál pro test, za stádo, košár pro stádo a za nezbytné pomocníky.

Test se může provádět na ovcích a dobytku.

Stádo by mělo být vybráno takovým způsobem, aby každý závodník mohl pracovat se zvířaty srovnatelné kvality. Přednostně by zvířata použitá k testu měla všechna pocházet ze stejného stáda a být podobného typu. Měla by být houževnatá a zdravá. Jehňata by měla být dostatečně stará k odstavu.

Organizační komise by se měla ujistit, že má dostatek zvířat, aby žádná skupinka nebyla stresována a nemusela být použita častěji, než je potřeba.

Areál, kde se test na zvířatech koná musí být cca 75 metrů dlouhý a dostatečně široký, aby poskytl volný prostor 10 metrů mezi kruhovým košárem a okraji areálu. Ohrada pro zvířata může být cca 8 - 16 metrů v průměru, tj. cca 25-50 metrů v obvodu, velikost bude záležet na počtu zvířat. Plot musí být schopný udržet zvířata uvnitř ohrady a psa vně. Pro test s dobytkem bude zajištěno jedno nebo dvě útočiště ("typu korida").

Pro každý test je minimální počet ovcí 10, minimální počet krav 5. Zvířata by měla být pravidelně měněna po 3 - 4 otestovaných psech.

Počet otestovaných jedinců by neměl překročit 30 psů za den na rozhodčího.

4. PRŮBĚH TESTOVÁNÍ

V tomto testu budou u psa posouzeny jeho schopnosti jako ovčáckého psa. Test je rozdělen do dvou částí, první část má za cíl ověřit základní socializaci a druhá část testuje jeho vlohy jako ovčáckého psa.

4.1 PRVNÍ ČÁST: SOCIALIZACE

a) Kontakt s lidmi

Rozhodčí vyhledá kontakt se psem, aby ověřil jeho socializaci a sebekontrolu. Rozhodčí má možnost otestovat socializaci psa při kontrole tetování nebo čísla čipu.

Pes na vodítku projde se psovodem kolem skupiny lidí.

Agresivita a strach z lidí nejsou tolerovány, ale přirozená reakce ostražitosti, typická u některých ovčáckých plemen, bude tolerována.

b) Kontakt se psy

Psovod se psem na vodítku projde kolem skupiny lidí se psy na vodítkách. Psi ve skupině se musí chovat klidně. I v tomto případě musí pes ukázat normální neutrální chování vůči ostatním psům.

c) Citlivost ke zvukům

Během této části testu rozhodčí nebo pomocník udělá hlasitý, nečekaný zvuk. Pes by měl reagovat beze strachu, přirozená reakce ostražitosti bude uznána. Zvuk může být způsoben např. šustícím igelitovým pytlkem nebo jiné podobné hluky. Střelba není povolena.

d) Vztah se psovodem

Rozhodčí ocení důvěru, kterou pes v psovoda má v neznámých situacích. Není to hodnoceno jako test poslušnosti. Je to důležitý test přirozeného a nezaujatého chování psa.

Pes respektuje psovoda (pozice a povely) a spolupracuje s ním. Od psa je očekáván dobrý vztah s psovodem, který bude demonstrován během cvičení na krátké překážkové dráze se psem bez vodítka.

Překážka

Pes musí být převeden přes překážku jako např. nízké hrazení nebo rampa.

Absence psovoda

Zatímco je pes držen na vodítku pomocníkem nebo rozhodčím, psovod odchází minimálně 15 metrů a zastaví na pokyn rozhodčího. Pes nesmí projevovat žádný stres nebo paniku.

Přivolání

Na signál rozhodčího psovod přivolá psa, zatímco ho pomocník vypouští z vodítka.

4.2. DRUHÁ ČÁST: VLOHY OVČÁCKÉHO PSA

Rozhodčí dá psovi dostatečnou možnost a čas ukázat jeho vlohy.

Rozhodčí může v průběhu testu psovoda instruovat, aby povzbudil nebo doprovázel svého psa.

Psovod může povzbudit psa pochvalou, ale ne pamlskem nebo hrou.

a) Příchod ke stádu

Při cestě na startovní pozici psovod se psem na vodítku obchází košár se stádem uvnitř a ujistí se, že pes si zvířat všimnul, podporuje ho ve vzbuzení jeho zájmu. Potom odchází psovod se psem na vodítku na startovní pozici testu.

Na startovní pozici ve vzdálenosti cca 50 metrů od košáru na povel rozhodčího začne psovod pomalu přicházet ke košáru a po cca 10 metrech vypustí psa z vodítka. V tomto okamžiku může být použit povel pro uvolnění psa.

Od okamžiku kdy se psovod rozejde bude posuzován zájem psa o stádo. Na signál rozhodčího se psovod rozejde přímo ke košáru bez dávání jakýchkoli signálů nebo povelů psovi. Je vysoce ceněno, když pes projevuje zájem ve vzdálenosti od košáru.

Rozhodčí může požádat psovoda, aby obcházel kolem košáru, otočil se nebo zastavil. Psi, kteří mají instinkt k obíhání a hledání "balance pointu" na druhé straně od psovoda ukazují velmi silnou a správnou vloh ovčáckého psa. Ke vzbuzení zájmu psa může rozhodčí požádat psovoda, aby vešel do košáru bez psa a ovce rozhýbal.

b) Kontakt se stádem

Rozhodčí může psovoda požádat, aby vešel do košáru se psem na vodítku. Pokud pes ukazuje dobrý přístup, rozhodčí může povolit vypuštění psa z vodítka.

V případě, že pes projevuje agresi nebo strach, test je zastaven. V případě strachu je psovod oprávněn uklidnit svého psa, než košár opustí.

c) Zájem a iniciativa

Během testu by měl mít pes zájem o zvířata aspoň dvě minuty.

Při posuzování iniciativy bude rozhodčí kladně hodnotit snahu psa kontrolovat pohyb stáda bez povelů psovoda.

5. HODNOCENÍ

Test socializace a test ovčáckých vloh bude hodnocen odděleně.

a) Test socializace

Rozhodčí si bude dělat krátké poznámky ohledně chování psa a ohodnotí ho jako Prospěl (P) nebo Neprospěl (NP) nebo diskvalifikován (DIS) v případě agrese.

Pokud pes neprojde úspěšně testem socializace, nemá povoleno pokračovat k druhé části testu.

b) Test ovčáckých vloh

Rozhodčí bude hodnotit jako:

Prospěl (P)

Neprospěl (NP)

Diskvalifikován (DIS) - jen v případě vážné agrese vůči ovčím.

Diskvalifikovaní psi nemají povoleno se testu znova zúčastnit po dobu jednoho roku.

V případě, že je druhá část testu hodnocena jako nedostatečná, pes může při příští příležitosti test znova absolvovat.

PŘÍLOHA 1: SEZNAM OVČÁCKÝCH PLEMEN, KTERÁ SE MOHOU ÚČASTNIT FCI AKCÍ PASENÍ A JSOU OPRÁVNĚNA K ZISKU TITULU CACITR NEBO RES CACITR (viz Obecná pravidla pro organizaci mezinárodních FCI akcí pasení (NHAT – HWT – IHT)).

PŘÍLOHA 2: DOPORUČENÝ HODNOTÍCÍ PROTOKOL "NHAT"

Tato pravidla plně nahrazují pravidla platná od 1. ledna 2018.

Byla schválena na jednání komise pasteveckých psů FCI konaném v Dortmund (DE) ve dnech 9.–10. července 2022.

Pravidla FCI - Test přirozených vloh ovčáckého psa (FCI NHAT) byla uznána Předsednictvem FCI ve dnech 21. – 22. března 2023 v Budapešti.

Jsou platná od 1.6.2023.

PŘÍLOHA 2: DOPORUČENÝ HODNOTÍCÍ PROTOKOL "FCI NHAT"

	HODNOTÍCÍ PROTOKOL NHAT SCORE CARD NHAT	Katalogové č. Catalogue No
		Startovní č. Start No

Název akce / Event	Místo / Place	Datum / Date
Jméno psa / Dog name		Datum narození / Born
Číslo zápisu / Pedigree No	Číslo čipu / Chip	Pohlaví / Sex
Majitel / Owner	Plemeno / Breed	
Psovod / Handler		Číslo / No

Úkoly / Exercises	Poznámky / Comments			Čas / Time
Kontakt s lidmi Contact with people	Část Socializace / Sociability part			
Kontakt se psy Contact with dogs				
Citlivost ke zvukům Sensitive to noise				
Vztah se psovodem Relationship with the handler				
Překážka Obstacle				
Absence psovoda Absence of handler				
Přivolání Recall				
Hodnocení Evaluation	Prospěl Passed	Neprospěl Not Passed	Diskvalifikován Disqualified	
Příchod ke stádu Approaching the flock	Část Vlohy ovčáckého psa / Herding Dog Aptitude part			
Kontakt se stádem Contact with the flock				
Zájem a iniciativa Interest and initiative				
Hodnocení Evaluation	Prospěl Passed	Neprospěl Not Passed	Diskvalifikován Disqualified	
Rozhodčí - číslo, jméno, podpis Judge, No name, signature				